

3 (Sem-6/CBCS) POL HE 1

2 0 2 4

POLITICAL SCIENCE

(Honours Elective)

Paper : POL-HE-6016

(Human Rights in India)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Give an example of Human Rights in ancient India.

প্ৰাচীন কালত ভাৰতৰ মানৱ অধিকাৰৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(b) Which Article of the Constitution of India abolishes untouchability?

ভাৰতৰ সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদে অস্পৃশ্যতাৰ বিলোপসাধন কৰিছে?

(2)

- (c) Who appoints the Chairman of the National Human Rights Commission of India?
ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ অধ্যক্ষক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?
- (d) When was the Assam Human Rights Commission constituted?
অসম মানৱ অধিকাৰ আয়োগ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল ?
- (e) What is the full form of AFSPA?
AFSPA ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?
- (f) The Narmada Water Disputes Tribunal was constituted in the year
নৰ্মদা জল-বিবাদ ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰা হৈছিল
(i) 1969
১৯৬৯ চনত
(ii) 1968
১৯৬৮ চনত
(iii) 1970
১৯৭০ চনত
(iv) 1967
১৯৬৭ চনত

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

24A/507

(Continued)

(3)

- (g) Write the Fundamental Duty of an Indian citizen for the protection of environment.
পৰিবেশৰ সুৰক্ষাৰ বাবে ভাৰতীয় নাগৰিক এজনে পালন কৰিবলগীয়া মৌলিক কৰ্তব্যটো কি ?
- (h) Which year was first celebrated as 'International Women's Year'?
কোনটো বৰ্ষক প্ৰথমতে 'আন্তৰ্জাতিক নাৰীবৰ্ষ' হিচাপে পালন কৰা হৈছিল ?
- (i) Sunderlal Bahuguna was a leader of _____ Movement.
(Fill in th blank)
সুন্দৰলাল ৰহগুণা _____ আন্দোলনৰ এজন নেতা আছিল।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- (j) Mention one religious minority group in India.
ভাৰতৰ এটা ধৰ্মীয় সংখ্যালঘু গোট উল্লেখ কৰা।
2. Answer the following questions : 2×5=10
তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
- (a) Mention two provisions of the Protection of Human Rights Act, 1993.
মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষা আইন, ১৯৯৩ ৰ দুটা ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।

24A/507

(Turn Over)

(4)

(b) Write two important functions of the National Commission for Scheduled Castes.

অনুসূচিত জাতিৰ ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য লিখা।

(c) Name two supporters of Narmada Bachao Movement.

নৰ্মদা বচাও আন্দোলনৰ দুজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

(d) Write two provisions of the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, 1979.

নাৰীৰ বিৰুদ্ধে সকলো ধৰণৰ বৈষম্য দূৰীকৰণৰ সিদ্ধান্ত, ১৯৭৯ ৰ দুটা ব্যৱস্থা লিখা।

(e) Who are considered to be the indigenous people of India?

ভাৰতবৰ্ষত কাক খিলঞ্জীয়া অধিবাসী হিচাপে গণ্য কৰা হয়?

3. Write short notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) State Human Rights Commission
ৰাজ্যিক মানৱ অধিকাৰ আয়োগ

(5)

(b) National Commission for Women
ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ

(c) Rights of Indigenous People
খিলঞ্জীয়া লোকৰ অধিকাৰ

(d) Women and Human Rights
মহিলা আৰু মানৱ অধিকাৰ

(e) Medha Patkar
মেধা পাট্কাৰ

(f) Terrorist activities and violation of Human Rights in North-East India
উত্তৰ-পূব ভাৰতবৰ্ষত সন্ত্রাসবাদী কাৰ্যকলাপ আৰু মানৱ অধিকাৰৰ লংঘন

4. (a) Discuss the development of Human Rights in India during colonial period: 10
ভাৰতবৰ্ষত ঔপনিবেশিক কালত মানৱ অধিকাৰৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the various provisions of Human Rights incorporated in Part III of the Constitution of India.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ তৃতীয় অধ্যায়ত সন্নিবিষ্ট মানৱ অধিকাৰৰ ব্যৱস্থাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(6)

- (b) Discuss the powers and functions of the National Human Rights Commission. 10
ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the rights of children with special reference to the Convention on the Rights of the Child, 1989.

শিশুৰ অধিকাৰৰ সিদ্ধান্ত, ১৯৮৯ ব পৰিপ্ৰেক্ষিতত শিশুৰ অধিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) Explain the constitutional and legal measures taken in India to protect the rights of women. 10

ভাৰতবৰ্ষত নাৰীৰ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা সাংবিধানিক আৰু আইনগত ব্যৱহাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the Chipko Movement as an environmental rights protection movement in India.

চিপকো আন্দোলনক ভাৰতবৰ্ষত এটা পৰিবেশৰ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ আন্দোলন হিচাপে আলোচনা কৰা।

- (d) What does terrorism mean? Discuss the impact of terrorism in North-East India. 10

সন্ত্রাসবাদ মানে কি? উত্তৰ-পূব ভাৰতত সন্ত্রাসবাদৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(7)

Or / অথবা

Explain the measures adopted to safeguard the rights of the indigenous people of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ ষিলঞ্জীয়া লোকৰ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱহাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

***